

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, http://gamta.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Kelprojektas“
I.Kanto g. 25
LT-44296 Kaunas

2017-05-08
į 2017-04-12

Nr. (28.4)-A4-4852
Nr. SR17-01019TYR

Kopija
Adresatams pagal sąrašą

ATRANKOS IŠVADA DĖL VILKAVIŠKIO RAJONO GRAUŽINIŲ SMĖLIO IR ŽVYRO TELKINIO IŠTEKLIŲ NAUDOJIMO POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO

1. Informaciją pateikė – UAB „Kelprojektas“ I. Kanto 25 LT-44296 Kaunas, tel.nr. 8-37-223186, kontaktinis asmuo Andrius Krušinskas, el.p. andrius.krusinskas@kelprojektas.lt

2. Planuojamos ūkinės veiklos užsakovas – VĮ „Marijampolės regiono keliai“ Gamyklų g. 12 LT-68108 Marijampolė tel. nr. 8-687-71120

3. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas – Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimas.

4. Numatoma planuojamos ūkinės veiklos vieta – Veikla bus vykdoma Marijampolės apskrityje, Vilkaviškio rajono savivaldybėje, Gražiškių seniūnijoje, Graužinių kaime

5. Trumpas planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

Planuojama ūkinė veikla (toliau – PŪV) – bus vykdoma žemės sklypuose, kurių kadastro numeriai: 3920/0005:71 ir 3920/0005:7, kurių bendras plotas – 18,81 ha, pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis – kita; žemės sklypų naudojimo būdas – naudingųjų iškasenų teritorijos. Sklypus pagal 1998 m. lapkričio 12 d. ir 2001 m. spalio 5 d. Valstybinės žemės nuomos sutartis Nr. NV 39/98-R-125 ir Nr. 39/2001-A780 nuomoja VĮ „Marijampolės regiono keliai“. Graužinių smėlio ir žvyro telkinys yra 0,5 km į vakarus nuo Graužinių kaimo, apie 20 m atstumu į pietus nuo rajoninio kelio Nr. 5117 Gražiškiai – Vygreliai – Beržynai, apie 0,5 km atstumu į pietryčius nuo Vygrelių kaimo. Artimiausi gyvenamoji sodyba yra nutolus apie 100 m nuo PŪV sklypo ribos. Artimiausi paviršiniai vandens telkiniai yra Vygrio ir Beržinio ežerai už 500 m nuo PŪV. PŪV nepatenka į paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostas ir vandens apsaugos zonas. Artimiausias kultūros paveldo objektas – Vokiečių senosios kapinės (kodas 24000) nutolęs 3,3 km į šiaurės rytus nuo PŪV. Artimiausia saugoma teritorija yra už 3,5 km nuo PŪV – Vištyčio regioninis parakas. Vadovaujantis saugomų rūšių informacinės sistemos duomenimis PŪV teritorijoje 2002 m. buvo aptikta ir identifikuota į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos smėlinės auslindos radavietė (2 jauni, nesubrendę individai). Šiuo metu, lyginant su 2002 m. karjere buvusia situacija, karjeras yra praplėstas į rytus ir eksploatuojamas pagal 2010 m. atnaujintą Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos išduotą leidimą naudoti žemės gelmių išteklius Nr. 38p-10. Radavietė buvo užfiksuota taip pat rytinėje eksploatuojamo karjero dalyje, tačiau šiuo metu žemės paviršius 2002 m. identifikuotos radavietės zonoje yra apie 10 m žemiau, kadangi per pastaruosius 15 metų buvo vykdoma aktyvi žvyro išteklių gavyba karjere. Įvertinant tai, kad Graužinių karjero aplinka yra tinkama smėlinių auslindų egzistavimui, numatoma karjero rekultivacijos metu išeksploatuoto ploto neapželdinti, paliekant smėlingą terpę, kuri yra tinkama smėlinių auslindų buveinių atsiradimui. PŪV teritorija pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą patenka į ypač saugomą šalies vizualinio estetinio potencialo arealą – Vištyčio-Kalvarijos kalvyną, kuriame būtina taikyti griežčiausius vizualinės

apsaugos reikalavimus. PŪV teritorija pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą ypač raiškios vertikaliosios sąskaidos (stipriai kalvotas bei gilių slėnių kraštovaizdis su 4-5 lygmenų videotopų kompleksais) pusiau uždarų erdvių kraštovaizdis (V3H1-d). Vykdam planuojamą veiklą bus išgauta 800 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Grauzinių smėlio ir žvyro telkinyje per metus numatoma išgauti apie 18,0 tūkst. m³ smėlio ir žvyro išteklių. Kapitaliniai karjero įrengimo darbai telkinyje bus vykdomi pietvakarinėje karjero dalyje, kuomet bus atidengiami nauji kasybos plotai ir toliau bus eksploatuojama žaliava nuo jau esamo karjero su esamais karjero įrenginiais. Išekspluatuoto karjero dugnas bus išlygintas, išoriniai šlaitai nulėkštinti, ant jų paskleistas dirvožemio sluoksnis ir visas karjero plotas apsodintas medžiais. Karjero šiaurės vakarinėje dalyje, prie įvažiavimo-išvažiavimo kelio bus vykdomi žaliavos perdirbimo darbai – išgautos žaliavos sijojimas ir trupinimas stacionariais žaliavos sijojimo ir trupinimo įrenginiais SMD-108 ir SM-741. Perdirbimo darbai bus vykdomi tik periodiškai, kuomet atsiras perdirbtos žaliavos poreikis objektuose, gamybinės atliekos nesusidarys, visa perdirbta žaliava bus transportuojama iš karjero į objektus. Karjere numatomi naudoti mechanizmai: buldozeris T-130 (132 kW) dirbs apie 50 val. per metus ir sunaudos apie 0,4 t dyzelinio kuro, buldozeris DZ-42 (70 kW) dirbs apie 30 val. per metus ir sunaudos apie 0,1 t dyzelinio kuro, ratinis ekskavatorius Daewoo Solar 140 (95 kW) dirbs apie 100 val. per metus ir sunaudos apie 0,5 t dyzelinio kuro, ratinis ekskavatorius Daewoo Doosan 210 W (121 kW) dirbs apie 150 val. per metus ir sunaudos apie 0,9 t dyzelinio kuro, krautuvas-ekskavatorius Komatsu WB97S (84 kW) dirbs apie 100 val. per metus ir sunaudos apie 0,6 t dyzelinio kuro, krautuvas AMKODOR TO-28A (109 kW) dirbs apie 150 val. per metus ir sunaudos apie 0,8 t dyzelinio kuro, sunkvežimis Iveco AD 190T31 (10 t) nuvažiuodamas sąlyginiu 1 km atstumą sunaudos apie 0,5 t dyzelinio kuro. Metiniai oro teršalų kiekiai (CO, CH, NO_x, SO₂ ir kietųjų dalelių (KD)), numatomi išmesti į atmosferą iš mobilių mechanizmų dyzelinių vidaus degimo variklių vykdam PŪV yra CO – 0,1434 t/m, CH- 0,0498 t/m, NO_x – 0,0472 t/m, SO₂ – 0,0038 t/m, KD – 0,0069 t/m išmetamų teršalų kiekiai atitinka aplinkosauginius reikalavimus. Kelias skirtas žaliavos išvežimui iš karjero su žvyro danga sausuoju metų laiku bus laistomas vandeniu Mechanizmų skleidžiamas triukšmas, remiantis 2002/49/EB direktyvoje „Dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo“ bei Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 rekomenduojamais metodais, sumodeliuotas naudojant Lietuvos standartą LST ISO 9613-2:2004 (atitinka ISO 9613-2) „Akustika. Atviroje erdvėje sklindančio garso silpninimas. 2 dalis. Bendrasis skaičiavimo metodas“. Numatoma, kad vienoje kasavietėje gali dirbti iki dviejų mechanizmų. Galimas ekskavatoriaus ir sunkvežimio suminis triukšmas gali siekti apie 20 dB, o stacionarių žaliavos perdirbimo įrenginių suminis triukšmas gali siekti apie 38 dB, sodyboje nutolusioje nuo formuojamo kelio 100 m, kuriuo bus gabenama žaliava iš Grauzinių smėlio ir žvyro telkinio, sunkiasvorių automobilių keliamo triukšmo lygis sieks apie 33 dB (A), tai neviršys leistinų Lietuvos higienos normoje HN 33:2011 nurodytų ribinių dydžių dienos metu (55dB(A)). Triukšmo sklaidai į aplinkines teritorijas barjeru taps gavybos darbų metu suformuoti šlaitai ir augalinio sluoksnio ir mineralinės dangos sąvartos, kurios supiltos beveik aplink visą telkinį, taip pat savotišku triukšmo sklaidos barjeru į aplinkines teritorijas taps ir karjero rekultivuotoje dalyje augančios jaunos pušaitės, maždaug 2-4 m aukščio

5¹. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas

PŪV teritorija nuo „Natura 2000“ teritorijos (Vygris ir Beržinis ežerai) nutolusi apie 0,5 km atstumu.

6. Pastabos ir pasiūlymai

6.1. Apie priimtą atrankos išvadą užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas, gavęs atrankos išvadą, per 10 darbo dienų turi pranešti visuomenei, paskelbdamas visuomenei informaciją vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370 “Dėl visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo patvirtinimo” (toliau – Tvarkos aprašas) nustatyta tvarka. Teikiant informaciją visuomenei apie atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo nurodyti, kad išsamiau susipažinti su informacija apie planuojamą ūkinę veiklą galima Aplinkos apsaugos agentūros Poveikio aplinkai vertinimo departamento Marijampolės ir Alytaus skyriuje, Dariaus ir Girėno g. 4, Marijampolė, tel. (8 343) 97802.

6.2. Užsakovas ar PAV dokumentų rengėjas turi raštu informuoti atsakingą instituciją (Aplinkos apsaugos agentūrą) apie pranešimo paskelbimą minėtame tvarkos apraše nurodytose visuomenės informavimo priemonėse, kartu pridėdamas laikraščių, kuriuose skelbtas pranešimas, kopijas ir pranešimo, skelbto savivaldybės ir seniūnijos, kurių teritorijas apima planuojama ūkinė veikla, su savivaldybės ir seniūnijos informacine žyma apie gavimo faktą ir datą.

6.3. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius privalo laikytis visų aktualių vykdomą veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atitinkamai peržiūrėti ir keisti veiklos rodiklius, keičiantis teisiniam reguliavimui. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už informacijoje atrankos išvadai priimti pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones.

7. Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant išvadą:

7.1. Pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, PŪV vieta pagal kraštovaizdžio tvarkymo reglamentavimo kryptis patenka į ypatingą konservacinę bei rekreacinę vertę turinčią teritoriją, kuriai turi būti taikomi integruoti konservacinės apsaugos ir rekreacinio naudojimo reglamentai. Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus detaliam įvertinta kaip konservaciniai, rekreaciniai ir PŪV interesai bus suderinti ir užtikrinta kraštovaizdžio vertybių apsauga.

7.2. Pagal Nacionalinį kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“, PŪV vieta pagal kraštovaizdžio vizualinius estetinius potencialus patenka į ypač saugomą šalies vizualinio estetinio potencialo arealą – Vištyčio-Kalvarijos kalvyną (7). Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus išsamiai įvertintas galimas poveikis ypač saugomam šalies vizualinio estetinio potencialo arealui.

7.3. Pagal saugomų rūšių informacinę sistemą PŪV teritorijoje buvo aptikta ir identifikuota į Lietuvos raudonąją knygą įrašytos smėlinės auslindos radavietė (2 jauni, nesubrendę individai). Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus įvertintas ir suderintas kraštovaizdžio vertybių ir saugomų rūšių radavietės išsaugojimas.

7.4. Pagal Lietuvos saugomų teritorijų valstybės kadastrą nuo PŪV teritorijos 500 m atstumu nutolę Vygrio ir Beržinio ežerai, priskirti „Natura 2000“ teritorijoms. Atliekant privalomą poveikio aplinkai vertinimą bus išsamiai įvertintas galimas poveikis „Natura 2000“ teritorijai arba gauta Valstybinės saugomos teritorijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos PŪV įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvada.

8. Priimta atrankos išvada

Atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – Vilkaviškio rajono Graužinių smėlio ir žvyro telkinio išteklių naudojimas – poveikio aplinkai vertinimas privalomas.

Atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Ši atrankos išvada gali būti persvarstoma Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nustatyta tvarka - suinteresuota visuomenė per 20 darbo dienų nuo atrankos išvados paskelbimo dienos turi teisę teikti atsakingai institucijai, šiuo atveju Aplinkos apsaugos agentūrai, pasiūlymus persvarstyti atrankos išvadą, kiti poveikio aplinkai vertinimo proceso dalyviai: planuojamos ūkinės veiklos subjektai per 10 darbo dienų nuo atrankos išvados gavimo dienos turi teisę pateikti atsakingai institucijai motyvuotą prašymą persvarstyti atrankos išvadą arba skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, LT-01102 Vilnius), per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Direktorius įgaliota Poveikio aplinkai vertinimo
departamento direktorė

Justina Černienė

**APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS 2017-05-08 RAŠTO NR. (28.4)-A4-4852
ADRESATŲ SĄRAŠAS**

VĮ „Marijampolės regiono keliai”
Gamyklų g. 12, LT-68108 Marijampolė
El.p. mrk@mrkeliai.lt

Vilkaviškio rajono savivaldybė
S.Nėries g.1 LT-70147 Vilkaviškis
El. p. administracija@marijampole.lt

***Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Marijampolės departamentui***
A.Valaičio g. 2, LT-68176, Marijampolė
El. p. marijampole@nvsc.lt

Marijampolės apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai
Stoties g.59, 68230 Marijampolė
El. p. marijampole.pgv@vpgt.lt

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Marijampolės teritoriniam padaliniui
Vytauto g. 19, 68300 Marijampolė
El. p. marijampole@heritage.lt

Žiniai:

Aplinkos ministerijos Marijampolės regiono aplinkos apsaugos departamentui